

No. 607966.

KORT VERSLAG VAN DE BIJEENKOMST VAN VERTEGENWOORDIGERS VAN
EEN AANTAL POLITIEVERBINDINGEN, GEHOUDEN OP 26 SEPTEMBER
1961, TE 's-GRAVENHAGE.

Aanwezig zijn de volgende heren:

- G.P. VELSEN
- G.P. DELFT
- KON. MARECHAUSSEE
's-GRAVENHAGE
- G.P. DORDRECHT
- G.P. EMMEN
- KON. MARECHAUSSEE
's-GRAVENHAGE
- R.P. AMSTERDAM
- G.P. DEVENTER
- G.P. VLAARDINGEN
- G.P. BREDA
- G.P. HEERLEN
- G.P. ZAANDAM
- G.P. SCHIEDAM
- R.P. WINSCHOTEN
- G.P. HILVERSUM
- G.P. VELSEN

van de B.V.D.:

Mr. J.S. SINNINGHE DAMSTÉ (Voorzitter), J.G. CRABBENDAM,
Mr. P.G.H. van DOEVEREN,

Mr. SINNINGHE DAMSTÉ heet in het bijzonder welkom:

Mr. SINNINGHE DAMSTÉ deelt mede, dat de in het verslag van de vorige vergadering genoemde werkgroep inmiddels gevormd is. Zij bestaat uit de heren en uit deze vergadering, de heren (Gemeentepolitie Haarlem) en (Gemeentepolitie Rotterdam) uit de vergadering van de hoofdcommissariaten. Als vertegenwoordiger van de Rijkspolitie neemt deel de heer . Als vertegenwoordigers van de B.V.D. hebben zitting genomen de heren Drs. A. KUIPERS, en treedt op als secretaris. De heer is bereid gevonden het voorzitterschap op zich te nemen. De werkgroep is reeds enige malen bij elkaar gekomen. Het is echter zeer dubieus, of er vóór de vergadering in december resultaten zijn.

Vervolgens geeft Mr. SINNINGHE DAMSTÉ een uiteenzetting over de buitenlandse verbindingen van de B.V.D. De aard van dit onderwerp brengt mee, dat de mededelingen hierover slechts met een enkel woord in het verslag zullen worden vermeld, waarvoor spreker de vergadering begrip vraagt.

Zoals de B.V.D. binnenslandse verbindingen heeft met instanties die in wezen hetzelfde werk doen, zo bestaan er verbindingen met de daarvoor in aanmerking komende buitenlandse instanties. Allereerst zijn dat de veiligheidsdiensten, derhalve die diensten welke in taken overeenkomen met de B.V.D., dus werkzaam zijn op het terrein van contra-subversie en contra-spionage en beveiliging. Dit geschiedt wat de B.V.D. betreft ingevolge opdracht in het Koninklijk Besluit dat de taken van de B.V.D. vaststelde. Spreker geeft een overzicht van de voornaamste verbindingen. In aansluiting daarop vermeldt hij verbindingen met de "buitenlandse" inlichtingendiensten van een aantal bevriende mogendheden.

Nederland heeft zich na de oorlog niet meer geheel neutraal en zelfstandig opgesteld, het heeft bepaalde banden, in de Benelux, in de West-Europese Unie, in de N.A.V.O. enz. Deze verbintenissen dwingen door hun aard tot samenwerking van de betreffende veiligheids- en inlichtingendiensten, willen de verbanden krachtig zijn. De verhoudingen zijn over het algemeen uitstekend en betekenen voor de B.V.D. een bijzonder krachtige steun voor de vervulling van zijn taken, terwijl Nederland van zijn kant op dit terrein ook waardevolle bijdragen kan leveren.

Na besluit van zijn causerie vraagt Mr. Sinnighe Damsté om discussie.

De heer   vraagt zich af, of het geen zin heeft om in aansluiting op de lezing van Mr. SINNINGHE DAMSTÉ ook iets te vernemen over de inlichtingen- en veiligheidsdiensten van de tegenpartij.

Mr. SINNINGHE DAMSTÉ kan zich hiermee geheel verenigen. Dit onderwerp zal door een deskundige op dit gebied worden behandeld op de vergadering in december.

De heer   merkt op dat tot heden Berlijn als een van de belangrijkste ontmoetingsplaatsen van de secret services gold. Hij zou graag weten of reeds gebleken is dat in verband met de gespannen situatie in Berlijn, deze ontmoetingsplaats verlegd is naar West-Duitsland.

Mr. SINNINGHE DAMSTÉ kan hier echter nog geen mededelingen over doen.

De heer   stelt een vraag over het beleid van de Buitenlandse Inlichtingendienst. Mr. SINNINGHE DAMSTÉ verwijst hiervoor naar de contactambtenaar van deze dienst.

Op de vraag van de heer   hoe de B.V.D. met de positive intelligence gegevens die zij verkrijgt, handelt, antwoordt Mr. SINNINGHE DAMSTÉ dat wanneer de B.V.D. dergelijke gegevens verkrijgt, zij deze rechtstreeks doorgeeft aan de B.I.D. en/of aan de betrokken militaire dienst.

De heer   doet tenslotte nog enige mededelingen over een tweetal te organiseren cursussen. Ten eerste een herhalingscursus voor politiepersoneel dat langer dan twee jaar in het bezit is van het B.V.D./diploma, te houden te Amersfoort in december 1961 en januari 1962. Vervolgens zal getracht worden een cursus te organiseren voor politiepersoneel,

niet opgeleid door de B.V.D.; belast met de Vreemdelingendienst. Deze zal pas plaats kunnen vinden in maart of april 1962 en zal vijf dagen duren. Binnenkort zullen over beide cursussen aan de korpschefs desbetreffende voorstellen worden gezonden.

Met betrekking tot de cursus voor personeel der Vreemdelingendiensten merkt Mr. SINNINGHE DAMSTÉ op dat deze is voortgekomen uit de vergadering der hoofdcommissariaten, waar men behoefte gevoelde aan een dergelijke cursus. De B.V.D. is altijd gaarne bereid, zo mogelijk, op dergelijke verzoeken in te gaan.

Bij de rondvraag vestigt de heer de aandacht op het feit dat onlangs gebleken is dat er iemand voor wie de B.V.D. belangstelling heeft, uit Amsterdam naar Velsen verhuisd was, terwijl de Gemeentepolitie van Velsen volkomen onkundig was van dit feit. Amsterdam had geen verhuismutatie gestuurd. Het is de heer bekend dat Amsterdam dit over het algemeen na laat, doch hij acht het gewenst dit in deze vergadering naar voren te brengen om te proberen Amsterdam te bewegen over het personeelsgebrek heen te stappen en de verhuizingen toch door te geven aan de andere gemeenten.

Mr. SINNINGHE DAMSTÉ raadt de heer aan Amsterdam van zijn misnoegen op de hoogte te stellen.

De heer vraagt, of het niet mogelijk is een bijzondere officierscursus te geven, daar vele officieren, wanneer zij iemand moeten vervangen, niets van het inlichtingen- en veiligheidswerk blijken af te weten, zodat zij niet op kunnen treden wanneer zich op dit gebied moeilijkheden voordoen.

Mr. SINNINGHE DAMSTÉ zal hierover contact opnemen met de heer Van den HEUVEL.

De volgende vergadering zal worden gehouden op dinsdag 19 december 1961 *, te 14.00 uur. De heer zal een inleiding houden over inlichtingendiensten van communistische landen.

december 1961.

* gewijzigd in donderdag, 21 december 1961.

No.: 607967.

KORT VERSLAG VAN DE BIJEENKOMST VAN VERTEGENWOORDIGERS
VAN DE ELF GROOTSTE POLITIEVERBINDINGEN, GEHOUDEN OP
28 SEPT. 1961 TE 's-GRAVENHAGE.

Van de POLITIEVERBINDINGEN zijn aanwezig de heren:

- ARNHEM
- AMSTERDAM
- ROTTERDAM
- 's-GRAVENHAGE
- TILBURG
- NIJMEGEN
- TILBURG
- ARNHEM
- NIJMEGEN
- HAARLEM
- GRONINGEN
- AMSTERDAM
- ROTTERDAM
- ENSCHEDE
- ROTTERDAM
- EINDHOVEN
- EINDHOVEN
- UTRECHT
- 's-GRAVENHAGE

Van de B.V.D. de heren:

Mr. J.S. SINNINGHE DAMSTÉ (Voorzitter), J.G. CRABBENDAM,
Mr. P.G.H. van DOEVEREN,

Mr. SINNINGHE DAMSTÉ heet in het bijzonder welkom:
, de heer ----- en de heer .

Mr. SINNINGHE DAMSTÉ deelt mede, dat de in het verslag van de vorige vergadering genoemde werkgroep inmiddels gevormd is. Zij bestaat uit de heren (Gemeentepolitie Hilversum) en (Gemeentepolitie Vlaardingen) uit de andere vergadering met vertegenwoordigers van plaatselijke politieverbindingen en de heren en uit deze vergadering. Als vertegenwoordiger van de Rijkspolitie neemt deel de heer . Als vertegenwoordigers van de B.V.D. hebben zitting genomen de heren Drs. A. KUIPERS, en . treedt op als secretaris. De heer is bereid gevonden het voorzitterschap op zich te nemen. De werkgroep is reeds enige malen bij elkaar gekomen. Het is echter zeer dubieus, of er vóór de vergadering in december resultaten zijn. Voor dat geval beschikt men echter reeds over een ander onderwerp, nl. de inlichtingen- en veiligheidsdiensten van de tegenpartij. Dit onderwerp is voortgekomen uit de andere vergadering met vertegenwoordigers van plaatselijke politieverbindingen.

Vervolgens geeft Mr. SINNINGHE DAMSTÉ een uiteenzetting over de buitenlandse verbindingen van de B.V.D. De aard van dit onderwerp brengt mee, dat de mededelingen hierover slechts met een enkel woord in het verslag zullen worden vermeld; waarvoor spreker de vergadering begrip vraagt.

Zoals de B.V.D. binnenslandse verbindingen heeft met instanties die in wezen hetzelfde werk doen, zo bestaan er verbindingen met de daarvoor in aanmerking komende buitenlandse instanties. Allereerst zijn dat de veiligheidsdiensten, derhalve die diensten welke in taken overeenkomen met de B.V.D., dus werkzaam zijn op het terrein van contra-subversie en contra-spionage en beveiliging. Dit geschiedt wat de B.V.D. betreft ingevolge opdracht in het Koninklijk Besluit dat de taken van de B.V.D. vaststelde. Spreker geeft een overzicht van de voornaamste verbindingen. In aansluiting daarop vermeldt hij verbindingen met de "buitenlandse" inlichtingendiensten van een aantal bevriende mogendheden.

Nederland heeft zich na de oorlog niet meer geheel neutraal en zelfstandig opgesteld, het heeft bepaalde banden, in de Benelux, in de West-Europese Unie, in de N.A.V.O. enz. Deze verbintenissen dwingen door hun aard tot samenwerking van de betreffende veiligheids- en inlichtingendiensten, willen de verbanden krachtig zijn. De verhoudingen zijn over het algemeen uitstekend en betekenen voor de B.V.D. een bijzonder krachtige steun voor de vervulling van zijn taken, terwijl Nederland van zijn kant op dit terrein ook waardevolle bijdragen kan leveren.

Hierna wordt overgegaan tot discussie over de causerie van Mr. SINNINGHE DAMSTÉ.

vraagt of de contacten met de buitenlandse verbindingen op stilzwijgende overeenkomsten, dan wel tractaten berusten.

Mr. SINNINGHE DAMSTÉ antwoordt hierop dat, zoals gezegd, de B.V.D. ingevolge de bepaling in het Koninklijk Besluit van 1949 o.m. tot taak heeft het onderhouden van verbindingen met de overeenkomstige inlichtingen- en veiligheidsdiensten van bevriende buitenlandse mogendheden. Het is aan de B.V.D. om te bepalen hoe dit contact plaats vindt. Op dit gebied bestaan geen tractaten, het contact is allengs gegroeid; de buitenlandse diensten hebben blijkbaar eenzelfde gedachte.

De heer   vestigt de aandacht op het feit, dat velen niet loyaal staan ten opzichte van het werk van de B.V.D. Hij stoort zich er wel eens aan, dat hier smalend over gesproken wordt. Deze materie zou ook gebracht moeten worden aan de burgemeesters en de volksvertegenwoordigers, opdat deze meer inzicht verkrijgen.

Mr. SINNINGHE DAMSTÉ merkt op, dat men als geheime dienst twee dingen kan doen. Men kan alles zo geheim houden dat niemand er iets van mag weten. Men kan echter ook zeggen: het publiek moet weten dat er een B.V.D. bestaat en moet deze weten te vinden. Dit laatste is, naar de ervaring van de B.V.D., toch het beste gebleken. De klachten die de laatste jaren bij de volksvertegenwoordiging zijn binnengekomen, hebben niet het

werk van de B.V.D. betroffen, maar fouten die gemaakt zijn met inlichtingen welke de B.V.D. ter beschikking had gesteld. Dikwijls wordt de B.V.D. te laat ingeschakeld, omdat de betrokken instantie de B.V.D. "niet ziet staan". Ook een geheime dienst heeft "public relations" nodig om te zorgen dat men de dienst tijdig weet te vinden. Er is een commissie van de Tweede Kamer, die toezicht uitoefent op de B.V.D. De verhouding van de B.V.D. met de Justitie is goed, omdat er een duidelijke relatie is met de Procureurs-Generaal. Ook vindt contact plaats met Burgemeesters en met de Commissarissen der Koningin.

De B.V.D. tracht hoe langer hoe meer in zekere mate in de openbaarheid te treden. Langzaam maar zeker moet hij integreren in de Nederlandse samenleving. Onlangs heeft de B.V.D. een open telefoonnummer gekregen, dat in de telefoongids vermeld staat. Bij de ingang van het gebouw van de B.V.D. is een naambord bevestigd met de vermelding: Ministerie van Binnenlandse Zaken.

De heer   vraagt, of de buitenlandse diensten ook samenwerken met de plaatselijke politie, zoals dit in Nederland gebeurt. In het bijzonder zou hij graag vernemen, hoe de situatie op dit gebied is in Duitsland en Italië.

Mr. SINNINGHE DAMSTÉ antwoordt hierop, dat in elk land de veiligheidsdienst wel contact onderhoudt met de plaatselijke politie en dat deze altijd wel voor de een of andere taak ingeschakeld wordt. Er zijn echter ook diensten die, naast de politie, eigen medewerkers inzetten. Deze situatie kan tot wanverhoudingen leiden, als de lokale politie deze mensen als concurrenten gaat beschouwen.

In Duitsland wordt blijkbaar veelvuldig met de lokale politie samengewerkt. De situatie is echter bijzonder ingewikkeld, daar er ook bezettingsautoriteiten gevestigd zijn. Over Italië is spreker weinig bekend.

Een vaste regel in het contact met de buitenlandse diensten is, dat de buitenlandse dienst niet op Nederlands gebied opereert.

De heer   merkt op, dat in de Lonsdale-affaire steeds M.I. 5 en de Special Branch van Scotland Yard genoemd werden.

Mr. SINNINGHE DAMSTÉ verklaart dat de Special Branch eigenlijk dezelfde functie heeft als de I.D. van politie.

De heer   doet tenslotte nog enige mededelingen over een tweetal te organiseren cursussen. Ten eerste een herhalingscursus voor politiepersoneel dat langer dan twee jaar in het bezit is van het B.V.D.-diploma, te houden te Amersfoort in december 1961 en januari 1962. Vervolgens zal getracht worden een cursus te organiseren voor politiepersoneel, niet opgeleid door de B.V.D., belast met de Vreemdelingendienst. Deze zal pas plaats kunnen vinden in maart of april 1962 en zal vijf dagen duren. Binnenkort zullen over beide cursussen aan de korpschefs desbetreffende voorstellen worden gezonden.

Met betrekking tot de cursus voor personeel van de Vreemdelingendiensten merkt Mr. SINNINGHE DAMSTÉ op, dat de wens

daartoe is voortgekomen uit de politie zelf, die behoefte gevoelde aan een dergelijke cursus.

Uit de andere vergadering met vertegenwoordigers van plaatselijke politieverbindingen kwam het verzoek naar voren iets te organiseren voor politie-officieren die met het inlichtingenwerk te maken krijgen. Het heeft wel degelijk zin om dit in klassikaal verband te doen. De mogelijkheden om dit te realiseren zullen worden onderzocht. De B.V.D. is altijd gaarne bereid, zo mogelijk, op dergelijke verzoeken in te gaan.

In antwoord op de vraag van de heer [ ] aangaande de liberalisatie van het grensverkeer, stelt Mr. SINNINGHE DAMSTÉ dat de B.V.D. zich hiertegen gekant heeft. Men heeft echter moeten zwichten voor politieke desiderata.

Bij de rondvraag brengt de heer [ ] de kwestie naar voren van het aanwerven van Belgisch personeel ten behoeve van Amsterdamse gemeentebedrijven. Hij vraagt of er een mogelijkheid bestaat politieke gegevens over dit personeel te verkrijgen.

Mr. SINNINGHE DAMSTÉ antwoordt, dat hierover besprekingen gaande zijn met de Belgische veiligheidsdienst. De nieuwe Minister van Justitie in België, waaronder de "Veiligheid van den Staat" ressorteert, is van mening dat slechts in geval van spionage politieke antecedenten aan buitenlandse mogendheden verstrekt kunnen worden. Hiertegen is de B.V.D. in het geweer gekomen, omdat men dit in strijd acht met de praktijk in Benelux-verband, waar juist een zeer nauw contact en wederzijdse informatie van het grootste belang is, vooral wanneer dit personeel voor beveiligde bedrijven betreft. Een bevredigende regeling is hiervoor nog niet getroffen.

Naar de heer [ ] opmerkt, worden van Italiaanse zijde, in bepaalde gevallen wel politieke antecedenten verschaft bij het werven van Italiaans personeel voor Nederlandse bedrijven. Wanneer een dergelijk verzoek wordt gedaan, dan wordt hier altijd bij vermeld waar het voor is.

Mr. SINNINGHE DAMSTÉ adviseert de heer [ ] zich over deze kwestie tot de afdeling D (beveiliging) van de B.V.D. te wenden.

De volgende vergadering zal worden gehouden op donderdag 21 december 1961, te 14.00 uur. De heer [ ] zal een inleiding houden over inlichtingendiensten van communistische landen.

december 1961.